

2026-09-03
KN2026/01752**Klimat- och näringslivsdepartementet**Naturvårdsverket
106 48 StockholmTransportstyrelsen
701 88 Örebro

Uppdrag till Naturvårdsverket och Transportstyrelsen om kompletterande bestämmelser till EU:s ELV-förordning

Regeringens beslut

Regeringen ger Naturvårdsverket och Transportstyrelsen i uppdrag att föreslå hur det svenska regelverket ska kompletteras och anpassas till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/1738 av den 8 juli 2026 om cirkularitetskrav för fordonskonstruktion och hantering av uttjänta fordon m.m. (ELV-förordningen).

Naturvårdsverket och Transportstyrelsen ska beakta förordningens syfte och behovet av ett effektivt genomförande av EU-rätten. Det ska råda balans mellan ett effektivt miljöskydd, näringslivets konkurrenskraft och fordonsägarnas intressen. Hänsyn ska tas till att fordon är en komplex produkt som ingår i globala värdekedjor. Det är också viktigt att den administrativa bördan för privatpersoner och företag hålls på en så låg nivå som möjligt. Utgångspunkten ska därför vara att inte införa nationella krav som går utöver vad som följer av EU-förordningen, om det inte finns särskilda skäl. Sådana skäl ska i förekommande fall redovisas särskilt.

Kompletterande nationella villkor och kriterier för att skydda historiska och kulturellt intressanta fordon anses inte gå utöver vad som följer av EU-förordningen.

Uppdraget ska delredovisas för Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet, med kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 30 september 2027, när det gäller de artiklar som ska börja tillämpas senast 1 september 2028. Delredovisningen kan även omfatta förslag gällande artiklar som ska börja tillämpas senare, om

det bedöms nödvändigt. De artiklar som ska börja tillämpas senare än 1 september 2028 ska redovisas senast den 29 september 2028.

Närmare om uppdraget

Naturvårdsverket ska

- analysera och lämna förslag på hur svenska bestämmelser bör anpassas med anledning av ELV-förordningen, både med avseende på kompletterande bestämmelser som behöver införas och bestämmelser som behöver ändras eller tas bort,
- i de fall förordningen möjliggör för medlemsstater att införa nationella undantag eller genomföra nationella styrmedel och åtgärder, analysera behovet av detta och vid behov lämna författningsförslag,
- föreslå behöriga myndigheter, marknadskontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter för olika bestämmelser. Utgångspunkten ska vara att befintliga myndigheter och tillsynsstrukturer används i den utsträckning som är möjlig,
- inkludera förslag till sanktioner och analysera behovet av eventuella förändringar av avgifter för tillsyn, provning och marknadskontroll,
- utarbeta de författningsförslag som behövs för att genomföra förslagen, inklusive eventuella övergångsbestämmelser, och
- utarbeta en konsekvensanalys i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar, inklusive en uppskattning av kostnaderna för berörda myndigheter. Konsekvensanalysen ska särskilt redovisa effekter för små och medelstora företag samt andra enskilda (fordonsägare).

Där ELV-förordningen ger medlemsstaterna möjlighet att införa krav eller nationella undantag ska Naturvårdsverket analysera behovet av sådana åtgärder. Förslag bör endast lämnas om det kan visas att de ger tydliga fördelar från miljö-, konkurrenskrafts-, kostnads- eller förenklingssynpunkt, eller är nödvändiga för att uppnå EU-rättsliga krav. Behovet av nationella undantag ska särskilt övervägas om bestämmelserna annars bedöms få oproportionerliga konsekvenser för svenska företag, myndigheter, fordonsägare eller i övrigt svenska förhållanden. Utgångspunkten för arbetet ska vara ett regelverk som bygger på nuvarande nationella system och lösningar på avfallsområdet. Förslagen ska utarbetas med hänsyn till andra relevanta krav som finns i annan EU-lagstiftning.

Naturvårdsverket ska inhämta information från berörda näringslivsrepresentanter, intresseorganisationer, myndigheter, kommuner och andra relevanta aktörer. Naturvårdsverket ska särskilt inhämta information och synpunkter från Transportstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Tullverket och Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria. I de fall myndigheter inte håller med varandra, bör det redovisas i rapporten.

Transportstyrelsen ska

- ta fram nationella kriterier för erkännande av status som fordon av särskilt kulturellt intresse i enlighet med bilaga II till förordningen, och
- ta fram nationella kriterier för erkännande av status som fordon av historiskt intresse med utgångspunkt i artikel 3.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/45/EU av den 3 april 2014 om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och om upphävande av direktiv 2009/40/EG.

Kriterierna ska vara objektiva, transparenta och förenliga med EU-rätten. Transportstyrelsen ska inhämta information och synpunkter från berörda näringslivsrepresentanter, intresseorganisationer och andra relevanta aktörer. Transportstyrelsen ska särskilt inhämta synpunkter från Naturvårdsverket och Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria.

Skälen för regeringens beslut

ELV-förordningen trädde i kraft den 13 augusti 2026. Delar av förordningen ska börja tillämpas den 1 september 2028, medan ett flertal bestämmelser ska börja tillämpas vid senare tidpunkter. Förordningen ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon (ELV-direktivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning (3R-typgodkännandedirektivet). Syftet med förordningen är att underlätta övergången till en mer cirkulär fordonsindustri, från design av nya fordon till hantering av uttjänta fordon. Nationell lagstiftning behöver anpassas och kompletteras utifrån kraven i förordningen och träda i kraft när kraven i förordningen ska börja tillämpas.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Jenny Håkansson

Kopia till

Finansdepartementet / SKA

Klimat- och näringslivsdepartementet / CKS, Me

Kulturdepartementet / SNA

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet / TS, US

Kemikalieinspektionen

Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria

Tullverket